

...'⁴⁷). Aan deze passage uit een brief van Erasmus moest ik denken, toen drs. Marcus de Schepper, wetend dat ik met Carpentier bezig was, me 'qua est liberalitate', gul als hij is, de copie stuurde van de titelpagina van een onder redactie van de rector van Noordwijk op 1 januari 1600 uitgekomen bundel *Xenia* - een unicum, dat hij vond in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, sign. 1707 C 4.

Nieuwjaarsdag 1600! Het ronde getal moet even fascinerend hebben gewerkt als het hele nu aangebroken decennium lang 1 januari 2000 voor onze generatie zal doen. Voor Carpentier reden om terug te grijpen naar een Antwerpse traditie. In aansluiting daaraan verscheen op 1 januari 1581 de, óók *Xenia* geheten, bundel Latijnse verzen waarin rector Bonaventura Vulcanius (De Smedt) en elf leerlingen van het op die datum geopende 'Gymnasium', d.i. Theologisch Seminarium van de Gereformeerde kerk van Antwerpen hun stadsbestuurders, in bepaalde gevallen tevens hun vader, een gezegend Nieuwjaar toewensten (óók een unicum!)⁴⁸).

Nu, 1 januari 1600, droegen 23 leerlingen, onder wie zoon Aegidius, een vers bij op één groot thema, de geboorte van Christus, en schreven dat voor hun ouders, hun vader, hun moeder. Het te kent de fijngevoeligheid van hun rector, die samen met hen eraan heeft gezwoegd (zóveel variaties, en dat in Latijnse verzen!), dat hij zo de band met thuis voor zijn leerlingen, die soms zo lang hun familie niet zagen, heeft willen versterken. Het geheel, mogelijk (deels) bekostigd door de ouders, liet hij met twee openingsverzen opdragen aan Janus Douza, de Heer van Noordwijk. Ooit schreef ik, wijzend op een fraai gedrukt schoolboek van hem: 'Met Carpentier kwam er Vlaamse zwier in de Rotterdamse school'⁴⁹). Dat valt nu óók te zeggen van zijn school in Noordwijk!

Laten we het boekje even bezien; het verdient grondiger kennisgeving. De titel luidt: 'Geschenken voor hun zeer beminde allerliefste ouders, voor wie het hun wens is dat het jaar 1600 een blij en gelukkig begin moge hebben, ten bewijze (een duur grieks woord, TEKMEPION!) van de gehoorzame hoogachting die hun als zonen past door de jongelingen die onder de Gouden Tak van Carpentier, rector te Noordwijk, dienen, op dichtmaat gebracht.
(vignet)

Te Leiden, uit de drukkerij van Ioannes Patius, in het jaar 1600.'
Dienen onder de Gouden Tak, hoe fraai gezegd! Jonge leerlin-